

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt -- kr.
 Félévre . . . 5 " -- "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy hóra 1 " -- "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő. piac, Simonffy-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

A Főrendi-ház.

(Egy kis kombináció.)

Debrecen, május 8

A polgári házasságról szóló liberális törvényjavaslat sorsa már csak órák kérdése, minden szem tehát a főrendiház tagjai felé fordul, a kik most lesznek hivatva dönteni a javaslat fölött való szavazással — önmaguk fölött.

A mostanihoz hasonló érdeklődés csak 1884-ben nyilvánult, a mikor a egyes házasságról szóló törvényjavaslat ellen folyt a főrendi hajsza.

Az akkori országgyűlés főrendiházának — a reform előtt, tagja volt minden mágnás, az indigenák is és minden püspök, a címzetesek is, csak a protestáns egyháznagyok nem. A főrendiház tagjainak száma az akkori első szavazás alkalmával valamivel meghaladta az 500-at és ebből 1883 december 11.-én leszavazott összesen 214 főrendi, a javaslat mellett 103, ellene 111, így az ultramontán ellenzék többsége először 8 volt.

Mikor másodszor is visszaküldte a képviselőház a törvényjavaslatot „bővebb megfontolás és hozzájárulás végett“, akkor kezdődött csak az igazi érdeklődés és korteskedés. Rövid pár hét alatt százával kérték a mágnások a kir. meghívó levelet a főrendiházról, (cenzus nem kellett) úgy hogy a nagy számmal be-

rukkolt indigenákkal a tagok száma egy hónap alatt majdnem elérte a 800-at.

Másodizben egy próbaszavazásnak is mondható szavazás volt 1884 január 10.-én, a mikor is az ismételt bizottsághoz utasítás fölött folyt a csata. Ekkor leszavazott 255 főrendi, ebből a bizottsághoz utasításra szavazott 118, ellene 137, így az ellenzék 19 szavazattal győzött, azonban lehet, hogy ekkor a többség 20-22 is volt, mert a jegyzők nem tudták pontosan vezetni a szavazásról a listát.

Harmadnap, 1884. január 12.-én volt a döntő szavazás, amikor leszavazott 391 főrendi, ebből a javaslat mellett 191, ellene épen 200, így végre 9 szavazat volt az ellenzék többsége.

Azóta történt meg a főrendiház reformja, mely szerint kimaradtak a címzetes püspökök és a főispánok, a cenzus által pedig az indigenák egész raja és százával az ugynevezett „gyalogmágnások.“

Most a főrendiháznak 338 tagja van, és pedig: 21 kir. herceg, 38 római kath. és gör. k. főpap, 11 protestáns egyházfő, 12 zászlós ur, 3 bíró, 1 fiumei kormányzó, 6 herceg, 134 gróf, 33 báró, 28 választott, 48 kinevezett, 3 horvát küldött. Összesen: 338 főrendiházi tag.

A legutóbbi időben számtalan variációban számlálgatták ezeket a kegyelmes és méltóságos urakat és különféle szava-

zasi eredményeket hoztak ki. Az egyházpolitika ellenesei úgy számítanak, hogy 260 főrendiházi tagnál több nem fog megjelenni a döntő szavazásnál és ebből mellette 118

ellene 143 főrend szavazván, az ellenzék többsége 25 lesz.

Igy ugyanannyi szótöbbséggel, a mennyivel bizalmatlanságot szavaztak a kormánynak még a múlt évben, azt hiszik, hogy megfogják buktatni a polgári házasságot a főrendiházban.

A legmegbízhatóbb számítások szerint azonban biztosítva van a polgári házasság többsége, a mely ha nem lesz is nagy, de a javaslatot törvényerőre emelendi.

Tehát névről-névre kitüntetve a legnagyobb valószínűség szerint ilyen lesz a szavazás képe:

A., I g e n n e l szavaznak:

1., Protestáns egyháznagyok:

Kun Bertalan, Papp Gábor, Szász Károly, Karsay Sándor, Zelenka Pál, Baltik Frigyes, Prónay Dezső báró, id. Szent-Iványi Márton, Radó Kálmán, Vályi János, id. Dániel Gábor — 11.

2., Országzászlósok:

Khuen-Héderváry Károly gróf, id. Bánffy Miklós gróf, id. Erdődy István gróf, Széchenyi Gyula gróf, Csáky Albin gróf, Orczy Béla báró, Okányi Szlávy József — 7.

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Hajótörött.

Oh voltam én is boldog egykor!
 Szerettem s hűn szerettetem,
 És mégis boldogságom' értem
 Szédülhetém, eltéphetém . . .
 Szép szőke kis lány volt szerelmem,
 Szegényke, mostan is szeret . . .
 S képes valék elhagyni értem
 És fölcserelni őt veled . . .

Lásd, mindig olyan balga voltam
 S kerestem a nagy szenvedést,
 Mert mindig csak a bűt szerettem,
 A bánatot, mely dalra kész . . .
 Szegény kis eltépett virágom!
 Nekem csak örömet adott . . .
 Szerelmemért nekem jutalmul
 Nem adsz te mást, csak bánatot . . .

S o bánat mégis oly magasztos,
 Megtisztit, égbe fölemel,
 A bű is jól esik ma téled,
 Mástól a boldogság se' kell!
 S mert egykor nem viselhetém el,
 Önként levék boldogtalan,
 Előltém üdvöm', hogy szeressek
 Reménytelen', vigasztalan' . . .

Oh nem szerelmem változott meg!
 Az régi még, de tárgya más,
 Szép barnafürtös kis leányka,
 Oly bájos, olyan csodás . . .

Már érted ég e szív szerelme,
 S a szőke lány hába sir . . .
 Enyhet nem ad mi sem sebére,
 Enyéme sem! csak majd a sir . . .

Miért is hagytam el szegénykét,
 Miért is lettem hűtelen!
 Megbűntetett az Isten érte.
 S bű, kín gyötör már szüntelen . . .
 A szőke kis lányt elveszítém,
 Te nem lehetsz soha enyéme!
 Ronsolt hajón hajós levék már
 A bű háborgó tengerén,
 S menekülésre nincs remény! . . .

Zoltán Vilmos.

Madame Toilette.

— A divatról. —

Tavaszzsal ujjászületik. Csábitóan, észbon-
 tóan szép asszony, de némelykor mégis oly rut.
 Kacér, szeszélyes, máskor meg maga az etiquette,
 a szoláditás. A ki ismeri, rajong érte. Leányok
 álmainak megrontója, irigyelt női ideálok:
 asszonyok, szép arcu fiatalok, kendőzött arcu
 idősebbek (vén asszonyt nem ismerék) vakon
 követik. Fiatal emberek, kiélt ruhák ruharánca
 minden suhogásért lelkesednek, rajonganak. Pró-
 zai nyelven úgy mondják, hogy: ruha teszi az
 embert, műnyelven hogy „Madame Toilette“ a
 divat.

Ott született a varrógép mellett: peszton-
 kái ibolyaszínű, de mellbeteg, görnyedő varró-

leányok, kik éjt napallá téve, fájó szemmel
 illesztgetik, formázzák.

Eleinte semmibe sem veszik.

Rongy. Nem egyéb.

Aztán toldják. Ki ezzel, ki azzal. Hány-
 ják ide-oda. Hol jobbra, hol balra. A mikor
 először eszmél, azon veszi észre magát: nem
 szeretik; örökösen szurkálja szerető mosto-
 hája: a tü.

Aztán forma lesz belőle.

Szegény varróleány, kinek alig van be-
 tévő falatja, kopottas a viganója, kicafrango-
 zott a téli kabátja: magára ölti.

Az első debut. Hogy oda simul, arra a
 formátlan testre. Az a sápadt arcú kis leányka,
 ki alig látszott ki elébb a varrógép mellől
 mint királyné jelenik meg.

Ibolyaszemű társnői, a mint ott a zaka-
 toló gép mellett öltik egymásba a fodrot, a
 tü, a cérnaszálát, irigykedve néznek szerényből
 büszkévé lett társnőjükre.

Mi tette azzá?

Próza nyelven úgy hívják: ruha teszi az
 embert, műnyelven: „Madame Toilette“, a
 diva, a divat.

*

Aztán kikerül az aszfaltra. Izzó tömegre,
 izzó tömeg közé.

Megkezdí pályafutását.

— Élete!?

Van és nincs. Kérész-élet. Tisza virág. —
 Szüli a perc és megöli a pillanat. Királynővé
 teszi a nép és detronizálja a mob. Uralkodik
 és bukik. Ismeri a fenségést és a sárt. Szereti
 a fényt, mert jól tudja, rövid életét ott végzi
 szennyben.

- 3., Birák :
N. Szabó Miklós, Czorda Bódog, Vértessy Sándor = 3.
- 4., Fiumei kormányzó :
Batthyányi Lajos gróf = 1.
- 5., Hercegek :
Batthyányi-Strattmann Ödön, Odescalchy Gyula = 2.
- 6., Grófok :
Ifj. Almásy Kálmán, Andrássy Aladár, Apponyi Sándor, Batthyányi Géza, Bissingen-Nippenburg Ernő, Bolza Géza, Bolza József, Bolza Pál, Csáky Béla, Dégenfeld-Schomburg József, Dégenfeld-Schomburg Lajos, Dégenfeld-Schomburg Sándor, Esterházy Ernő, Esterházy István, Festeich Imre, Hadik János, id. Jankovich László, ifj. Jankovich László, Jankovich Tivadar, Károlyi Tibor, Keglevich Gábor, Nemes Vince, id. Pálffy János, Pejjacsevics Pál, Serényi Béla, id. Somssich József, Széchenyi Béla, Széchenyi Bertalan, Széchenyi Ferenc, id. Széchenyi Imre, Széchenyi Sándor, Teleky Gyula, Teleky László, Vay Tihamér, Zichy Béla, Zichy Géza, id. Zichy János (lengyeltóthi), Zichy Ödön, Zichy Pál. = 39.
- 7., Bárók :
Ambrózy Gyula, Bánffy Jenő, Duka Géza, Edelheim-Gyulay Lipót, Gerliczy Bódog, Majthényi László, id. Orczy Andor, Podmaniczky Géza, Prónay Gábor, Radvánszky Béla, Radvánszky Géza, Radvánszky János, Rauch Géza, Vay Béla, Vay Sándor, Wesselényi Béla, id. Wesselényi Miklós, id. Wodjányer Albert, ifj. Wodjányer Albert = 19.
- 8., Választott és kinevezett tagok :
Béldy Ákos gróf, Beniczky Gábor,

Peóthy Zsigmond, Bohus Zsigmond, id. Bornemissza Károly báró, Burghard-Bélaváry Konrád, Csáky Zeno gróf, Daruváry Alajos, Eötvös Loránd báró, Fejérváry Géza báró, Fiáth Miklós báró, Gajzágó Salamon, Ghyczy Béla, Görgey Kornél, Gyulay Pál, Hollán Ernő, id. Horthy István, ifj. Huszár Károly báró, Jósika Sámuel báró, Kállay Albert, Karap Ferenc, Kautz Gyula, Keglevich István gróf, Kemény Kálmán báró, Kochmeiszter Frigyes báró, Korányi Frigyes, Lechner Ágoston, Lévy Henrik, Lónyay János, Ludvigh Gyula, Lukács Antal, Madarassy Pál, Mihalovich Miklós, Mikó Bálint, Mixich Kálmán, Molnár István, Nyáry Béla báró, Odescalchy Arthur herceg, Ormós Zsigmond, Ráth Károly, Ribáry József, Sváb Károly, Szontágh Pál, Szalavszky Gyula, Than Károly, Zichy Antal gróf, Zichy Antal = 47.

Együtt : 130 főrendi tag.

B., N e m-mel szavaztak :

1. Kath. egyháznagyok :

Vaszary Kolos bibornok, Samassa József, Császka György, Posilovich György, Schopper György, Schlauch Lőrinc, Dulánszky Nándor, Schusztér Szilárd, Hidassy Kornél, Bende Imre, Bubicz Zsigmond, Meszlényi Gyula, Horning Károly báró, Desseffy Sándor, Steiner Fülöp, Szmrecsányi Pál, Rimély Károly, Pável Mihály, Vályi János, Firczak Gyula püspökök, Fehér Ipoly, Benedek Ferenc, Majorossy János perjel = 23.

2. Gör. kel. egyháznagyok :

Brankovich György, Nikolich Miron, Popovics Nikanor, Román Miron, Metianu János, Opacic German = 6.

3. Országzászlósok :
Zichy Ferenc gróf, Szápáry Géza gróf = 2.

4. Herceg :

Pálffy Miklós herceg = 1.

5. Grófok :

Almásy Tasziló, Apponyi Antal, Apponyi Géza, Apponyi Lajos, Batthyányi Iván, Batthyányi József, Berchtold Arthur, Berchtold Richard, Cebrián László, Chotek Rezső, Csáky-Pallavicini Zsigmond, Csekonich Endre, Cziráky Antal, Desseffy Alajos, Desseffy Aurél, Desseffy Béla, Desseffy Dénes, Erdődy Ferenc, Erdődy Rezső, Esterházy Béla, Esterházy László, Esterházy Miklós Mór, Esterházy Sándor, Festetich Jenő, Festetich Tasziló, Forgách László, Hunyady Imre, Hunyady László, Karátsonyi Aladár, Karátsonyi Jenő, Majláth György, Majláth István, Majláth József, Migazzi Vilmos, Nádasdy Ferenc, Pálffy István, ifj. Pálffy János, Pálffy József, Pálffy Mór, Pallavicini Sándor örgróf, id. Pejjacsevich László, Schönborn Buchheim Ervin, Szápáry István, Szirmay György, Teleky Károly, Wenckheim Dénes, Wenckheim Ferenc, Wenckheim Géza, Wenckheim István, Zay Miklós, Zichy Ágost, Zichy Aladár, id. Zichy János (lángi), Zichy József, id. Zichy Nándor, ifj. Zichy Nándor = 56.

6., Bárók :

Atzél Lajos, Balassa Isván, Piret-Bihain Lajos, Redl Béla, Redl Lajos, Révay Gyula, Sennyey Béla, Vay Dénes, Vécsey József = 10.

7., Választott és kinevezett tagok :

Batthyányi Elemér gróf, Dezasse Emil gróf, ifj. Erdődy István gróf, Esterházy Pál herceg, Festetich Vilmos gróf, Gevay

Mikor elindul, minden suhanása nyomán élet kél. Blazirt fiuk vére pezseg. Ronék fel-eszmélnék Utja: diadalut. Rózsafüzért hint leány, asszony-ereg. Dédelgetik. Becézgetik. — Ki felrubázza, ki csinósítja; más cafraogot aggat reá; némelyik rikitó színekkel bemocskolja.

Türi; elviseli.

Hisz élete: kérész élet; Tisza-virág.

Mert mikor végigjárta az aszfltot új jongva vette körül asszony, leány, fiatal ember, agg, egyszerre csak megunja életét.

Öngyilkos lesz.

Mit unt meg!?

A rajongók bókjait. Suttogó szavakat, unalmas dicséreteket. Nem szereti az elismerést. Kerüli a tapsot. Éltetője; a szótlán dédelgetés.

Ha nyelvhegyre veszik: öngyilkos lesz. Oda kerül megint, honnan elindult. Nyirkos szobába, hová a verőfény is lopva jár. Lézengő sirásói a varróleányok. Kezébe adják a fegyvert; az ollót, a tűt.

*

Most is utra készül. — Vidáman, boldogan. — Mint ki nem ismeri a mult történetét, nem tudja, miként buktak el testvérei.

Ajáuló levele: a szezon.

Nem az a verőfényes. A nyári napsugaras. Hanem az igazi szezon: a mely ott nő nagygyá: párolgó tea mellett (five o'clock) vagy zizegő lángu csillár alatt (danse boston.)

Melyik igazi eleme!?

Mindkettő. Az egyik a levegő, a másik a tűz. A five o'clock élesíti a danse bostont.

Asszonyoknak máz, leányoknak dekoráció. Asszonyok kiszínezik, leányok egyszerűsítik. — Asszonyok hatnak vele, leányok lebilincselnek.

Asszonyoknak kezében játékszer, leányoknál bijou. (A játékszer időtöltés, a bijou csak pipere) Asszonyok megsemmisítik, leányok, ki meddig, becézik.

*

Olyan ez a divat, mint a nép fantáziája, vagy a mesebeli óriás, átszökell perc alatt, ha kell, elér évszázadokat. Nem ismeri a chronologiat. Maga a rhapsodia. Kipked-kapkod, hol ide, hol oda, mintha csak nem is egy görnyedt varró leány, hanem egy örült lenne a pesztonkaja.

Tavaly, teszem fel, az empire járt. Egy darab részlet a ledér császárság világából! A női testre, a költeményre ráhullott egy lepel. Ma a harmincas-nagyvenes évek vetik előre árnyékukat, megjelenik a krinolin előhírnöke: a harangalj.

Épp így a színekben. Tavaly a nil-zöld, az olive, ez a bájos a szemnek, léleknek oly jól eső szín uralkodott, az idén, valószínűleg egy kávénéni találmánya kiszorítja: ez a kávébarna.

Tavaly a bálj toillette-nek alig volt disze. A testhez simuló, formát kidomborító öltönyt nem volt szüksége olcsó hatásos eszközre: cafrangra, diszre. A vatteau „faltui“ (magyar szó!) is eléggé imponált, bezzeg a harangaljunak a bálteremben szüksége van nagyszemű chrysantiumra, vagy szivalakban csoportosított Margaréthára.

Van-e a toillette nek beszéde? Maga a divat beszédes. Többet mond minden üres szónál. — Ha kél ömleng (a pongyola), társalog (a látogató-toilette) és néha napján még a pát hősra is ráfanyalodik (az u zá y).

Egyszer kihallgattam a suttogásukat. És

az, hogy van beszédjük, bizonyos. A viznek csobogása szólnak zugása, tűznek sístergése, hamuak zizegése ép oly beszéd, mint a ruba susogása.

Milyen büszke volt az uszály. Beszélni tudott báli sikerekről, fényes termekről, keríngöről, hol oly sokszor akadály, egyesítve magában mindazt, mire a szimpla látogató-ruha. meg a negédes pongyola hivatkozott. Tudott beszélni, szerelmesen, pajkosan és érzelegve, mint ott a boudoirban szokás.

De nálánál boldogabb volt a pongyola. A merő csipke és szerb vászon. Hisz neki betekintése van a legrejtettebb heyekre. Odatérközök, honnan kandi szemek ki vannak zárva. Beszélhet szerelmeiről, boldogságról, érzelmekről és — érzékekről. Az ő világa a halványan világított rózsaszínű boudoir, poétikusabb az uszály csilláros bálterménél és minden suhanásban több a frivol érdekesség, mint kollegájánál: az uszálynál.

Maga a józan uridáma: a látogatói ruha. Egyszerű, de tetszetős. Nem ismeri a feltűnést, nem keresi a hatást. Eszközei: a sneidigság, az alak. Ha az nem kél segítségére, hiába minden erőlködés.

*

Eljutnak mindenüvé.

Fénytől a homályosig, mindenüvé.

Tanulnak, látnak mindent, sőt némelyek etiquetté teszik a keresetlen egyszerű nőt, csak egyre nem tudják megtanítani ezt a fin de siècle világot, a mire pajzán La Mascotte is már rég oktatja:

Si j'ai changé des vêtements,
Je ne change pas des sentiments.

Géza

Antal,
Batthyány-
Földtold
Ferdinánd
Favincini
Cziráký
Fy Au-
Denes,
Erdhazy
Miklós
Jenő,
Hun-
Karátso-
Majláth
József,
Pálffy
József,
Órgróf,
Buch-
Sziromay
Wenckheim
Wenckheim
Miklós,
Zichy
Zichy

Piret-
Lajos,
Denes,

agok:
Eml-
terházy
Gervey

viznek
stergése,
t a ruba

Beszélni
kerin-
ve ma-
at-ruha.
Tudott
rezelegve,

gyola. A
ki bete-
Odatér-
zárva.
zelmekről
nyan vi-
az uszály
ban több
ánál: az

ói ruha.
feltűnést,
gység, az
a minden

nemények
nöt, csak
a fin de
scotte

Mihály, Kuun Géza gróf, id. Luczenbacher Pál, Máriássy János, báró Nyáry Kálmán, gróf Pálffy Béla gróf, Pongrácz Ágoston gróf, Rudnyánszky József báró, ifj. Széchenyi Imre gróf, Szécsen Antal gróf, Sztáray János gróf, Usovich Pál, Vécsey Miklós báró, Zichy Gábor gr. = 19.

Együtt: 118 főrendi tag.

C., T á v o l lesznek:

1. Kir. hercegek:

Károly Lajos, Ferenc Ferdinánd, Ottó Ferenc József, Ferdinánd Károly Lajos, Lajos Viktor, Lipót Ferdinánd, Lipót Salvator, Lajos Salvator, Ferenc Salvator, Albrecht Salvator, József Ferdinánd Salvator, Albrecht, Frigyes, Károly István, Jenő, Vilmos, József, József Ágost, Lipót, Ernő, Rainer = 21.

2., Kath. egyháznagyok:

Strossmayer József György, Zalka János, Lónhardt Ferenc, Szabó János, Mihályi Viktor, Drohobeczky Gyula = 6.

3., Gör. kel. egyháznagyok:

Dimitrievics Nektár, Popea Miklós, Grujics Mihály = 3.

4., Országzászlósok:

Pálffy Andor gróf, Pálffy-Daun Lipót Nándor gróf, teanoi herceg = 2.

5., Hercegek:

Szász-Koburg Fülöp, Lobkovitz Rudolf, Windich Gráz Lajos = 3.

6., Grófok:

id. Almássy Kálmán, Andrássy Dénes, Apponyi György, Bánffy György, Batthyányi Béla, ifj. Bombelles Márk, Cziráký Béla, Degenfeld-Schomburg Gusztáv, Dessewffy Miklós, Draskovich György, Draskovich Iván, Draskovich József, Eltz Károly, Erdődy György, Erdődy Tamás, Esterházy Dániel, Esterházy Ferenc, Esterházy Imre, Esterházy Jenő, Esterházy Károly, Esterházy Miklós József (tatai), Esterházy Mór, Festetics Pál, Forgách István, id. Forgách Károly, Gyulay Sámuel, Haller Jenő, Hunyady Kálmán, Jankovich Aladár, Péchy Szilárd, Pejjacevich Arthur, Som-sich Adolf, Stubenberg József, Széchenyi Kálmán, Széchenyi Manó, Sziromay Alfréd, id. Vay Ádám, Wenckheim Heurik, ifj. Zichy N. János (seregélyesi) = 39.

7., Bárók:

Bánhidý Sándor, Radák Ádám, Révay Simon, Wenckheim Viktor = 4.

8., Választott és kinevezett tagok:

Burcsay József, Döry József báró, Gáll József, Melczér István, Noptsa Ferenc báró, Ottenfels-Gschwindt Zsigmond báró, Pallavicini Ede örgróf, Simonyi Lajos báró, Szögyény-Marich László, Wass Albert gróf = 10.

9., Horvát küldöttek:

Draskovich Tivadar gróf, Keglevich Oszkár gróf, Kussevich Szvetozár = 3.

Együtt: 90 főrendi tag.

E szerint igen 129
nem 117

A javaslat többsége: 12 lenne, amennyiben az elnöki széket báró Vay Miklós foglalja el a szavazáskor.

Néhány szavazat elmaradása, vagy egy-két elmaradottnak vett főrend lesza-

vazása lényeges változást nem okoz, úgy hogy a többség 10—14 meg lesz.

Rövid időn alkalmunk lesz a megtörtént szavazás fölött tartani szemlét.

(—n.)

— Országgyűlés. A főrendiházban tegnap kezdtek tárgyalni a kötelező polgári házasság törvényjavaslatát s ez alkalomra zsufolásig megtelt a főrendiház ülés-terme. A mint már jelentettük tegnapi távirati rovatunkban, a főrendek oly nagy számmal jelentek meg a tárgyalás első napján, hogy a padsorokban el sem fértek s fűbenn állva hallgatták a beszédeket. A karzatokat előkelő hölgy közönség töltötte be. Megemlékeztük Szilágyi József koronaőr, az előadó Czorda Bódog, ugyszintén Vaszary Kóos hercegprímás beszédéről. Érdekes incidens volt, hogy a mikor Vaszary egy szónoki formulában azt kérdezte: „Vétkezem-e egyházam ellen, ha a törvényjavaslatot elfogadom?” — Zichy Nándor gróf rázengi: Nem! — Így a hercegprímás nagy derűség közt fejezte be beszédét. Megemlékeztünk továbbá a Gajzágó Salamon felszólalásáról. Ezután Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter szólott. A főrendek sietve tódultak az ülésterembe s feszült figyelemmel hallgatták a minisztert, ki egyikét mondotta el legremekebb szónoklatainak, mely a politikai szónoklatok sorában mindenkor nevezetes lesz.

A főrendek előtt különös érdeklődéssel bírtak azok a történelmi reminiscenciák, a melyekkel a fölfogását vizsgálta a társasági jogra vonatkozólag. Igen érdekes volt továbbá, midőn Vaszaryval az egykori történet-professzorral szemben a magyar történelemből bebizonyította, hogy a magyar állam mindig fentartotta azt a jogát, hogy a házassági jogviszonyait maga rendezte. A házassági jognak valóságos nemzetközi enciklopédiája volt ez a reudkivül tárgyilagossá és nyugodt folyánu beszéd, a mely élesen kidomborította a kérdés minden oldalát. A miniszter tudományossága, fényes ékesszólása, óriási hatást tett a főrendekre. — Sok hívet nyert meg a liberális reformnak. A miniszter beszéde a melyet nemcsak megélteneztek, de lelkesen meg is tapsolták, délután fél három óra után ért véget. A Múzeum kertjében nagy közönség várta az ülésből érkező főrendeket, de tartózkodott minden tüntetéstől és csak Szilágyi Dezsőt éltenezte meg.

Országos tanszerkiállítás.

(Elnöki jelentés a debreceni országos tanszerkiállítás előkészítő nagybizottságának 1894. április 28-án tartott utolsó gyűléséből.)

Mélyen tisztelt nagybizottsági Gyűlés!

Hatodizben jött ezuttal össze Debrecen tanügyi társadalmának az a része, mely a helybeli összes tanhatóságok, tantestületek és mindenfoku iskolák képviseletében egy szép és üdvös ezme, városunkban egy országos tanszerkiállítás létesítésének eszméje körül csoportosult. Az eszme immár megvalósulása elé közeleg; a tervezetéseken régen túl vagyunk. Ha legfőbb dolog, maga a kiállítás még előttünk áll is, s munkára hív minket, eddig is dolgoztunk eleget, mert az épületnek nem csak alapjait raktuk le, hanem falait is építettük, s most már csak az épület tetőzése s felszerelése van hátra. Tudom, hogy ez az igazi nagy munka, de nem volnék én jó theologus és jó moralista, ha azt nem mondanám, hogy erre is megsegít minket a jó Isten, ha magunk is legjobb erőnkkel igyekszünk kitűzött célunk elérésére.

Mélyen tisztelt nagybizottsági Gyűlés! Megérkezett a miniszteri engedély, hogy városunkban az általunk megjelölt időben országos tanszerkiállítást rendezhessünk. Ezzel ez a mi előkészítő nagybizottságunk bevégezte feladatát, s bizonyos formák keretében át kell alakulnia kiállítási rendező bizottsággá, vagyis meg kell alakítania ezen rendező bizottságot, hogy immár ez vegye kezébe a további munkát, vigye dialdra az eszmét, építse ki teljesen az épületet, melyet az előkészítő nagybizottság munkásai,

a dolog természeténél fogva, mint fentebb mondtam, csak alapzatában és falaiban készíthettek el.

Igénytelen személyemet érte azon kiváló megtiszteltetés, hogy ezen országos jellegű tanügyi mozgalom élére állított a tanszerkiállítás előkészítő nagybizottsága tagjainak szives bizalma. Mandátumom azonban ezen gyűléssel lejár s én úgy gondolom, hogy azzal köszönhetem meg legjobban a nekem előlegezett bizalmat, ha jelentést teszek azon munkáról, melyeket nagybizottságunk a maga különböző szakosztályeival — elnökké választatásom óta végezett, s ha rámutatok az általunk elért eredményekre, melyek mind igazolják azt, hogy csakugyan dolgoztunk eddig is eleget.

Kérem elnöki jelentésem szives meghallgatását.

Az előzetes eszmecserék, szűkebb körű tanácskozások után egy országos tanszerkiállítás városunkban létesítésének eszméje 1893. október 30-án kezdett határozottabb alakot öltetni, amikor az első nagyobb gyűlésen, a különböző tanhatóságok és tannestületek képviselőinek összesége tanszerkiállítási előkészítő bizottsággá alakult s Csiky Lajost ezen nagy előkészítő bizottság elnökévé, Dr. Balassa József és Kursinszky László urakat pedig jgyezőivé választván meg, kimondotta egyszersmind, hogy saját kebeléből három osztályt alakít, u. m. az intéző-, a sajtó- és a levelező-osztályokat, melyek közül azonban egyelőre csak az intéző osztályt alakította meg.

Elkészítő nagybizottságunk ezen első, alakuló ülése után még ötször jött össze, u. m. másodszer 1893. november 25-én; harmadszer 1894. január 20-án; negyedszer 1894. február 7-én, s ezen gyűlés folytatására ötödször 1894. február 10-én és végre hatodik, utolsó gyűlésre ma, ezen órában

Ezen üléseken némi személycserék után végleg szerveztettek az egyes osztályok, megválasztván azok főnökei, titkárai és tagjai.

Az intéző osztály főnökévé nevezetesen Eötvös Károly Lajos, titkárává Karay Sándor; a sajtó osztály főnökévé Dr. Szántó Sámuel, titkárává Sáfár László;

a levelező osztály főnökévé Potomcsik Iguác, titkárává Vántsa György;

központi irodavezetővé s a kiadatni elhatározott „Kiállítási Értesítő” szerkesztőjévé ugyancsak Vántsa György ur választatott, illetőleg választattak meg, s a nagybizottság tagjai a három osztály tagjai közé soroztattak be.

A munka terhe ezentúl, természetesen, az egyes ügyosztályok vezetőinek s tagjainak vállaira hárult, s a nagybizottsági gyűlések az azok által végzett munkák felülbírlására, esetleges javítására, megerősítésére hivattak össze.

A nekem átadott jegyzőkönyvek szerint az intéző osztály négy, a sajtó- és levelező osztályok egy-egy gyűlést tartottak, melyeken magállapította mindenik a maga munkakörét, teendőit, s mint látni fogjuk, dolgoztak kitartó munkával, úgy látszik, inkább arra helyezvén súlyt, hogy dolgozzanak, mintsem hogy gyűléskezzenek.

Az egyes osztályok munkáinak egységesítése, a halasztást nem tűrő s az összes szakosztályokra tartozó ügyek megbeszélése céljából szükségesnek látszott még egy elnöki bizottság alakítása is, mely intézkedést előkészítő nagybizottságunk, 1894. február 7-én tartott ülésén megerősítván, állott ezen bizottság a nagybizottság elnökéből, két jegyzőjéből, az osztályok főnökeiből, titkáraiból, összesen kilenc egyénből, kik is három ülésen jöven össze, — nagyban megkönnyítették az egyes osztályok munkáját, s felelősség terhét több vállra osztván fel, a mozgalom erkölcsi erejét, sikerét is inkább biztosítani törekedtek.

Micsoda munkát végeztek már eddig az egyes osztályok, micsoda eredményekre jutottunk eddig? Úgy érzem, erről kötelességem főként beszámolni a végett, hogy egységes és összefüggő képet nyerjen mindenki e nagybizottságban s az érdeklődő közönség is ezenkívül tanszerkiállítási mozgalomunk jelen állásáról.

Helyi hírek.

— **Debrecen—Fiume.** Az az értesítés érkezett a MÁV. igazgatóságától, hogy 11-én azaz pénteken a Debrecenből menő külön gyorsvonal nem reggel 8 órakor, hanem pontban déli 12 óra 30 perckor indul és gyorsmeneti sebességgel érkezik d. u. 6 óra 30 perckor Budapestre. Innét 35 percnyi várakozás után fut tovább a vonat Fiuméba.

Tisztelettel felkérem a Fiuméba jövő t. uraókat és urakat, hogy elszállásolási és podgyászejjegyek, valamint vasuti igazolványaiknak átvétele céljából hivatalomban szerdán délig megjelenni, vagy e jegyekért írott levélke mellett megbízottat felküldeni sziveskedjenek.

Továbbá szives tudomásul adom, hogy a zóna-úrlapok a vasuti pénztárnál váltandók ki, és pedig Budapestig III. o. 3 frt 50 kros, Budapesttől Fiuméig II. o. 5 frt 80 kros úrlap.

Debrecen, 1894. május 8.

Krasznai,
dalegyl. titkár.

Fiumei kiránduók figyelmébe. Az egyleti jelvények és kalapok Szilágyi Imre egyleti tagnál a városházán kiválthatók.

Mikor a fumeiek Debrecenben időztek, elárasztották emlék tárgyakkal barátait és házigazdáikat s még Fiuméből is küldötték id. a csinos ékszereket. Hogy a most Fiuméba ránduló debreceniek is viszo nozhassák ezt az előzékenységet, a Löffkovic-ékszerárú cég gondoskodott alkalmas emlék-tárgyak készítéséről. A nevezett cég ugyanis a fumei kirándulás alkalmával művészi kivitelű, bőven aranyozott ezüst kanálkákat készített, melyeknek emalírozott felső lapján a debreceni nagy templom, a Csokonai szobor, a színház és más középületeink híven zománczott képei láthatók. Az érdekes emlék-tárgyakot sokan szemlélik meg a cég kirakatában.

A „Magyar Tengerpart“-ban Körös Sándor szerkesztő lelkes cikkben üdvözi a Fiuméba készülő dalárokat. — Nevezett lap közli, hogy a kedden d. u. 1/2 órakor tartandó fumei banketten a Rácz Károly zenekara játszik ebéd alatt a „Magyar Tengerpart“ e száma tartalmazza az idegeneknek való tájékoztatókat s zét fog osztatni a megérkezők között.

— **A tordai dalkör Debrecenben.** A tordai dalkör tagjai holnap d. u. 3 óra 28 perckor érkeznek Debrecenbe. A debreceni dalárda tesztületig várja be vendégeit a M. Á. V. indóházában. Márk Endre elnök röviden üdvözi az érkezőket. A tordaiakat ezután kocsikon szállítják a kijelölt lakásokra. D. u. 5 órakor a debreceni dalárda a fumei verseny-darabokat mutatja be egyes műbarátok jelenlétében, 6 órakor pedig közös próba tartatik a tordaiakkal. Este 8 1/2 órakor pedig veszi kezdetét a nagyerdei „Vigadó“-ban tartandó hangverseny, amely alkalommal Gaal Ferenc, a szabadkai zenede igazgatója, az oitani dalegylet karmestere és kiváló zeneszerző, vezényelni fogja a saját szerzeményeit. Gaal Ferenc már holnap jó Debrecenbe. Itt közöljük ismételten a holnapi hangverseny műsorát:

„A tordai és debreceni dalegyletek által együttesen folyó 1894. évi május hó 9-én szerdán a nagyerdei vigadóban Rácz Károly zenekara közreműködésével tartandó zártkörű dal- és zeneestély műsora a következő: 1. Ének, előadja a tordai daloskör. 2. „Szereltem“ G. a. á. l. t. ó. l., előadja a tordai és debreceni daloskör. 3. „Mind-n este“ Ziegeler-től, előadja a debreceni dalegylet. 4. „Olasz dalok“ G. a. á. l. t. ó. l., előadja a tordai és debreceni dalegylet. 5. Ének, előadja a tordai daloskör. Belépti-díj személyenként 1 frt. Családjegy

3 személyre 2 frt. Egyleti, alapító és pártoló tagok s családtagjaik a belépti-díj felét, 50 krt fizetnek. Az estély jövedelme egészben a tordai daloskör fumei utazási költségeire lesz fordítva. Kezdeté este 8 és fél órakor. Az elnökség. — Jegye előre várthatók Péter Gábor és Szilágyi Imre e. tag uraknál a városházán. Vacsorajegyek 1 frt 20 krjával előre válthatók fenti uraknál és a nagyerdőn Ném-t András vendéglősnél e hó 8-ával bezárólag.

— **Gazdakör Debrecenben.** Üdvös társadalmi mozgalom van keletkezében náunk. Az ügy még csak a csirázás állapotáig ért s csupán az illetékes vezető férfiak foglalkoznak vele, — de reméljük, hogy mihelyt nyilvánosságra hozzuk a tervet, rokonszenves fogadtatásban részesül mindenütt, ahol csak érdekelve vannak polgártársaink s bizunk benne, hogy életre való, egészséges társadalmi egyesülés lesz a fölvetett eszmének áldásos eredménye. Arról van ugyanis szó, hogy a debreceni gazdasági egyesület és a polgári kör, melyek külön-külön nehéz küzdelmet kénytelenek kifejtetni a megélhetésért s hivatásukat az anyagi erők csekélyisége és a község indokolhatatlan, de tényleg létező közönye miatt csak hiányosan tölthetik be, egy közös társulattá szervezkedjenek intenzívebb működés kifejtésére érdekében. Az ekként alakult új társulat aztán valószínűleg a „gazdakör“ vagy „gazda kaszinó“ nevet venné föl s programjába felölelné azokon a szórakoztatásokon kívül, melyeket a polgári kör jelenleg ad tagjainak, Debrecen mezőgazdasági érdekeinek előmozdítását, a melyek ez idő szerint a gazdasági egyesület törekvését képezik. Az új társulás ezeken kívül feladatául tűzi ki a különféle fogyasztási szövetkezetek létrehozását, melyekkel eddig Debrecenben nem boldogultunk. A két egyesület közeledésére az első lépést már megtették. A gazdasági egyesület elnöke ugyanis közölte a polgári kör elnökével azt a kívánatát, hogy a június 24-ére kitűzött lódijazás után a polgári-kör és a gazd egyesület közösen megállást tartsanak. A kör választmánya szombaton tartott ülésében a további tárgyalásokra dr. Orbán József elnököt felhatalmazta.

— **Pünkösti követek.** Az egyházkerület nagyobb gyűlékezeteiben és a Debrecen vidéki ekklesiákban következők lesznek legátusok pünkösztör. Debrecenben: Jánosy Zoltán szénior, Dószeghy Mihály esk. f. Erdős Lajos 4 th. K. Tóth Sámuel 4 th. Békés-Gyulán Virágh István 4 th. Kis-Ujzálláson: Keresztési Károly 3 th. H. Szoboszlón: Lencz Géza 4 th. Békésen: Bede László 1 th. N.-Szalontán: Nagy Miklós 3 th. B.-Ujfaluban: Gáspár László 4 th. Földesen: Soltész Elemér 2 th. H.-Mező-Vasárhelyen: Nagy Sándor 3 th. Veress István 2 th. Vésztőn: Fehér Gyula 2 th. Gyomán: Spos Károly 3 th. Körös-Tarcsán Beér Kálmán 4 th. Szeghalmon: Bakóczy Endre 3 th. H.-Böszörményben: Ablonczy Pál 3 th. Ért-Mihályfalván: Kovács Lajos 4 th. Kabán: Baróthy Béla 4 th. B.-Szent-Mihályon Harsányi Sándor 4 th. Margitán: Fűs József 3 th. N.-Kálldiban: Juhász László 3 th. B.-Ujvároson: Pantai Viktor 3 th. B.-D. ószegen Földváry Jenő 4 th. Székelyhidon: Kovács Lajos 3 th. M.-Pércsen: Horváth Imre 3 th., Tégláson: Soós Károly 2 th. Biharon: Kuthy Zsolt 1 th. P. Ladányon: Szarka Károly 2 th. F.-Gyarmaton: Szent-Királyi Károly 1 th. B.-Üdvariban: Ablonczy Andor 3 th. Furtán: Csernák Béla 1 th. Bárádon d. Nagy Sándor 1 th. Okányon: Barkász Sándor 3 th. Hadházon: Bogdán Lajos 1 th. Tépén: Égető Lajos 1 th. Derecskén: Csutoros Albert esk. f. Nánáson: Fazekas Gyula esk. f. Karcagon: Domby László esk. f. Sarkadon: Hajdu Gyula 1 th. Komádi-ban: sz. Nagy Sándor 1 th. Szováton: Széll Endre 1 th. M.-Pályiban: Kua Béla 3 th. M.-Turon: Kecskeméthy Gyula 4 th. Szalárdon: Makkay Jenő 3 th. Pocsajon: Medgyessy Károly 2 th. Sárádon: Kiss József 3 th. Konyáron: Balogh Imre 3 th. H.-Bagoson: Horváth József 3 th. Csegén: Györfly Zoltán 2 th. Sápón: Domján János 2 th. N.-Létán: Mészöly Endre 2 th. Bagaméron: Nagy Sándor 1 th. T. Dobon: Rásó Sándor 4 th. H.-Pályiban: Méhes Géza 2 th. N.-Kerekiben: Sáfár Sándor 2 th. Hencidán: Arvai Béla 1 th. Péterszegen:

Megyery Imre 1 th. Szerepen: Hajdu Gyula 1 th. Józsan: Toroczay Gyula 1 th. Tetétlenen: Dienes Ödön 1 th. Micskén: Urai József 1 th. M.-Keresztesen: Szabó Gyula 1 th. Esztáron: Pető Károly 4 tk. Geszten: Csóka Lajos 4 tk. Vértesen: Szabó Benjámin 4 tk.

— **Állami építkezések Debrecenben.** Az utóbbi években az állam többféle nagy építkezéssel lendített Debrecen fejlődésén, — a közlekedési időkben még nagyobb szabású építkezések vannak tervbe véve a kormány részéről: ilyen az országos tanítói árvaház, a vasuti gépjárató műhely és a kerületi börtön, ilyen a dohánygyár és a szent-anna-utcai dohánybevaltó hivatal telepén tervezett raktári és tisztai laképítkezés. Ez utóbbira nézve ápril 28 dikán tartották meg Budapestén a m. kir. dohányjövédéki igazgatóságnál az árlejtést. Örvendetes körülmény, hogy a debreceni vállalkozók tették a legelőszóbb ajánlatot. E 124 548 frt 26 krral előirányzott építkezésre ajánlkoztak: Berger Jenő (Debrecen) és pedig az összes munkára 10⁶/₁₀ százalék engedéssel; a föld-, kőműves-, ács- és cserepes munkára külön 11⁵⁶/₁₀₀ százalékkal engedéssel és külön a kőműves munkára 12¹/₁₀ százalék engedéssel; Gerster Kálmán és Rösztler Richárd (Debrecen) az összes munkára 12²/₁₀ százalék engedéssel; a föld-, kőműves, ács- és cserepes munkára külön 14⁷/₁₀ százalékkal engedéssel és külön magára az ács-munkára 13⁵/₁₀ százalékkal engedéssel; Deutsch S. (Budapest) az összes munkára 1 százalék engedéssel; Vidor és Grünhut (Budapest) az összes munkára 1 1/2 százalék engedéssel; Gregersen G. és fiai (Budapest) az összes munkára 5 százalék engedéssel. Az ajánlatok felett azok átszámítása után fognak határozni.

— **A városháza építése.** A belügyminiszterium részéről tegnap nagy meglepetést keltő miniszteri leirat érkezett, mely a városháza építésére vonatkozó jelentés felterjesztését sürgeti. Lön erre nagy sürgős-forgás a mérnöki hivatalban, mely máig se mutatta be a tanácsnak a mostani városháza alaprajzait, fényképeit és a tervek készítésére vonatkozó pályázati hirdetmény szövegét. Tegnap aztán délután lovag Chilynsky György fényképész is neki szögezte fényképező gépét a városházának s több oldalról lefényképezte azt.

— **Debreceni bika Mezőhegyesen.** A hortobágyi törzsgulya fölfűsítése végett a múlt hónapban árverésen 1600 frt-ért vásárolt a város egy kitűnően bevált bikát a mezőhegyesi kincstári uradalomtól. Az árverésre küldött debreceni urak, a mikor látták, hogy a mezőhegyesi uradalom is vértő frissítésre idegen helyről szerzi be az apa-állatokat, — felajánlották az uradalomnak tenyésztési célokra a tulajdonjog fentartása mellett a debreceni törzsgulya egyik idősebb bikáját. — Az uradalom igazgatósága előterjesztette az ajánlatot a földmivelésügyi miniszteriumhoz, ahonnan azt a választ kapta, hogy nézesse meg a bikát és ha alkalmas, fogadja el a mezőhegyesi gulyák felügyelője Spilk a Zsigmond a múlt héten csakugyan eljött Debrecenbe s a kijelölt 6 éves bikát megfelelőnek találta. A gazdasági intéző bizottság ez előzmények folytán javasolni fogja a tanácsnak, hogy a bikát, mely különben is felesleges a törzsgulyában, engedje át a mezőhegyesi uradalom részére. A tanács bizonyosan elfogadja az intéző bizottság előterjesztését.

— **Kossuth-szobor.** A debreceni Kossuth-szobor bizottság holnap, május hó 9-én, d. u. 5 órakor a keresskedő ifjak helyiségében végrehajtó és gyűjtő bizottsági ülést tart Tárgy: Jelentés a gyűjtő-ívek szétküldéséről s a gyűjtésekről.

— **Polgármester helyettesítés Szoboszlón.** H. Szoboszlón vasárnap rendkívüli városi közgyűlést tartottak Rásó Gyula kir. tanácsos alispán elnöklété alatt. A közgyűlés legfontosabb tárgya a beteg Thury Albert polgármester helyettesítése volt. A közgyűlés Szívó Géza főjegyzőt bízta meg ideiglenesen a polgármesterséggel, a főjegyzői teendőket pedig több városi tisztviselő között osztotta meg.

— **Alispáni jelentés.** Megkaptuk Rásó Gyula kir. tanácsos alispán jelentését Hajdu-megye 1893. évi állapotáról. A jelentés ösmerítésére visszatérünk.

Gyula 1
tétlenen:
zsef 1 jh.
Esztáron:
május 4 tk.

nben. Az
gy építke-
a közze-
itkezések
ilyen
gépjavító
a dohány-
áltó hiva-
lak-épít-
kán tar-
hánjyöve-
ndetes kö-
tették a
26 krral
Berger
munkára
kőműves-
100 száza-
munkára
r Kálmán
az összes
; a föld-
lön 147/10
ra az ács-
Deutsch
százalék
(Budapest)
ngedéssel
az összes
ajánlatok
határozni.
ügyminisz-
tést keltő
városháza
tését sür-
mérnöki
a tanács-
fényképeit
pályázati
délután
is neki
szának s

n. A hor-
ásárolt a
ezőhegyesi
e küldött
y a mező-
re idegen
— feljárn-
cójokra a
eceni törzs-
uradalom
tot a föld-
an azt a
ikát és ha
si gulyák
ult héten
lőtt 6 éves
ági intéző
solni fogja
lönben is
t a mező-
bizonyosan
sztését.

ai Kosuth-
én, d. u. 5
ben végre-
rt. Tárjy:
l s a gyűj-

ptuk Rásó
sét Hajdu-
tés ösmer-

— **Hajdumegye zárszámadása.** Most lett közzé téve Hajdúvármegye házi pénztárának 1893. évi zárszámadása, mely szerint a bevétel volt 57097 frt. 74 1/2 kr., kiadás 56206 kr. 37 kr. A zárszámadás 15 napi közszemlére van kitéve a főszámvevői hivatalban.

— **Az orsz. tanszerkiállítás rendező nagybizottsága** f. hó 10-én, csütörtökön d. u. 5 órakor gyűlést tart a városháza nagytanácstermében, melyen szervezkedési ügyeit intézendik. — Van szerencsénk e gyűlésre a rendező nagybizottság összes tagjait ez uton is tisztelettel meghívni. Debrecen, 1894 évi május 7. Simonffy Imre elnök. Csiky Lajos igazgató-elnök.

— **Sajóhíra.** „Debrecenről Székelyhídig“ című tegnapi cikkünk végére, a lap 6 ik oldalán az 1. sor „szerepelt“ szava után 1 1/2 oda nem tartozó szedatett.

— **A munkás-betegsegélyző egylet közgyűlése.** A munkás-betegsegélyző egylet megszűnő főnökjének képezni a budapesti munkás-betegsegélyző egyletnek, önállóvá lett szervező bizottsága tegnap délután 2 órakor tartotta ülését a városháza kis tanácstermében. Elnökké közfelkiáltással Szabó Bálintot választották, aki felolvasta az egylet alapszabályait, a mit a gyűlés változatlanul elfogadott. Az egylet tisztviselőinek megválasztására kerülvén ezután a sor, a már kikiáltott elnökön kívül megválasztottak: másodelnökké Richer Károly, helyettes II. elnöké Vidá Miklós, I. jegyzővé Monoki Lajos, II. jegyzővé Ormós Imre. Pénztárost az igazgatóság fog választani saját kebeléből. Az igazgatóság megválasztására a gyűlés 27 tagu választmányt jelölt ki: Egy 12 tagu bíróság választását ejtette meg azután a gyűlés, amely ezután véget ért. Megemlítjük, hogy az egylet Kossuth-utcán levő helyiségében serényen folynak a beiratkozások. Eddig körülbelül 500-ra megy a beiratkozások száma, továbbá, hogy az egylet e hó 26-án a szerencsés megalakulás örömeire a „Margit“ fürdő disztermében pénztárának javára táncvigalmat rendez.

— **A munkás dalegylet közgyűlése.** A munkás-dalegylet vasárnap délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legtöbb tárgyát annak eldöntése képezte, hogy a derecskei iparos olvasókör pünkösdi 2. napján tartandó táncvigalmára a meghívott dalegylet közreműködjön-e? — Elhatározták, hogy a meghívásnak eleget tesz a dalegylet. Uj elnökévé választotta a gyűlés Saitz Sándort. Ezzel a gyűlés véget ért.

— **A függetlenségi kör táncvigalma.** A függetlenségi kör június 3-án saját pénztára javára a „Margit“ fürdő disztermében táncvigalmat rendez.

— **Fagyos világ.** A tegnapi hűvös időjárásnak már is megvan a káros következménye. A hideg szél megállott és tegnap reggel derfedte be a szőlőket, egészen tönkretéve azokat. A dér okozta kárt még most megítélni nem lehet. Nagyon könnyen megeshetik azonban, hogy gazdáink 2—3 nap múlva arra ébrednek, hogy a dér teljese megfosztotta őket szőlőjüktől, s nem lesz annak idején mit leszüretelni.

— **Kerámít burkolat.** A városi tanács a budapesti első kerámít gyár kérelmére nevezett gyárnak engedélyt adott, hogy az ispotály mellett a vasúti raktárokig vezető uton 60 méter hosszban próbaképpen kerámítból kocsit burkolatot készíthessen.

— **Vívó-mesterek mérkőzése.** A kardforgató ifjuságnak és a vívó-sport minden barátjának figyelmét előre is felhívjuk egy rendkívül érdekes mérkőzésre, mely f. hó 13-án, pünköszt első napjának délutánján lesz a Margit-fürdő disztermében. Ekkor ugyanis Szigeti Benedek Gyula, a szabadkai főgimnázium torna- és vívó-tanára s a modern vívás egyik legjelesebb tanítója, meg fog mérkőzni Kükemey Árpád fővárosi vívó-mesterrel. Ugy értesülünk, hogy Benedek a helyben és vidéken működő oklevéles vívó-mesterek is mérkőzésre hívja föl. Szigeti Benedek Gyula debreceni vívó tanfolyamára számosan iratkoznak. Megemlítjük, hogy a pünköszt délután 4 órakor fog megbemenni a következő feltételek mellett: kardra 12 volt; a küzdők egész testre, trikóban vívnak Szurni és vagni szabád, az első három vágás „császár vágás, az

utolsó „mester vágás.“ melyet előre kell jelezni. Csakis él és fokvágás számít. Második tét: vitő-re, 6 voltra; győztes, ki ellentelének egymásután három dőfést ad. Harmadik tét: Mesteri kardvágások, melyek a jury elnökének előre bemonandók. Győztes az, ki ellenfelét előbb legyőzi. **Hel y á r a k:** Az első 10 sorban 3 korona, a többi sorokban 2 korona, állóhely 1 korona. Jegyek előre is válthatók.

— **Lakásváltoztatás.** Dr. Bakonyi Samu ügyvéd irodáját az „Európa“ épületbe (Kis-Várud 2102 sz. a.) helyezte át.

— **Talált tengeri.** Csók a József föld-birtokos cselédjei tegnap délután az Ondódon levő tanyáról hazafelé jövet az útszélen egy 3 vékás zsák tengerit találtak. Tulajdonosa jelentkezik a mezőrendőr-kapitányságnál.

— **Ismét szaporodott** Debrecen szab. kir. városában a sör-üzlet egygyel, a melyet Gotlieb Mór helybeli háztulajdonos nyitott meg, még pedig a leghíresebb lengyelországi Okocsini sörrel, ezen kitűnő sör palackozva lesz, valamint kisebb hordókban lehuza, melyet a nagy közönség tetszés szerint rendelhet meg és ennek valódságát és kitűnő jóságát szintén a nagy közönség lesz elbírálni, a ledugaszolt palackok 50 Reomer fok melegben Pasteurizáltak meg, mely által eléretik az: hogy a sör éven át eltartható, a nélkül, hogy a legkisebb megzavarodást szenvedne, a hozzá való Pastenri táló gépet igen elmés szerkezettel helyben készítette el Nagy János gépműhely és érc-öntőde tulajdonos.

Irodalom — Művészet.

* **A Magyar Tudományos Akadémia** tegnap tartotta diszgyűlését. Jelen volt azon gróf Csáky Albin közoktatásügyi miniszter is, elnökölt báró Eötvös Loránd. Szász Károly alelnök megnyitójában az akadémia fejlődésének egész történetét adta elő, Szily Kálmán terjedelmes főtítkári jelentést olvasott fel s következtek a felolvasások: Vámbéry Arminiól „A magyar nemzet keletkezéséről“ és Szilinszky Mihály „Széchenyi és a nemzeti kérdés.“

Színház.

* **Molnár László**, ki több éven át volt tagja a debreceni színháznak, jelenleg a nemzeti színházban vendégszerepel. Eddig „Hamlet“et és „Bánk bán“t játszotta. A fővárosi sajtó egyhangú dicséretéből következő, nagyot haladt az utóbbi években. A lapok szerződtetését követelik.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Budapest, május 8.

A polgári házasság a főrendiházban.

— Érk. d. u. 2 ó 45 p. —

A főrendiházban ma tovább folyt a polgári házasság törvényjavaslata feletti vita.

Elsőnek Brankovics patriárka szólalt fel a törvényjavaslat ellen.

Mellette beszélt gróf Széchenyi Béla, a ki nagy hatás közt óvta attól a klérust, nehogy a szószékről folytasson államellenes izgatásokat. Az alkotmányellenes izgatásokkal tulajdonképpen önma-ga alatt renditené meg a földet. (Taps és éljenzések.)

Szlávy József elnök ennek hallatára kéri a főrendeket, ne tapoljanak, mert ez nem színház.

Következő szónok, br. Máriássy János lovassági tábornok, a javaslatot hevesen támadja. A szerinte szentségtelen harcba a szabadelvűeket, kiket ő radikálisoknak nevez, csakis a turini tanács kergette bele.

Hollán Ernő altábornagy kijelenti, hogy hűtlennek tartaná magát a Deák Ferenc szelleméhez, ha a reformoktól szavazatát megtagadná. (Éljenzés.)

Gróf Desseffy Aurél a javaslat ellen azzal érvelt; hogy a javaslat nincs előkészítve, a közhangulat azonban mesterségesen dolgoztatott meg.

Szólnak ezután Beöthy Zsigmond a javaslat mellett, gróf Széchenyi Antal ellene, gróf Keglevics István mellette, gróf Zay Miklós, Mihajovics Miklós ellene, Daruvary Alajos végül ismét a javaslat mellett.

Az ülés — tekintettel a lóversenyekre — d. u. 2 órakor ér véget.

A lurlochi barlang.

— Érk. d. u. 2 órakor. —

A lurlochi barlangba rekedt turistákat feltalálták, állapotuk azonban valóban borzasztó. Egy Haidt Rudolf nevű tanuló megöszült a kétségbeesett várakozás alatt, Fasching József nevű gázgyári hivatalnok pedig meg siketült.

A kabinet-iroda a király nevében táviratilag fejezte ki a megmenekülés fölött érzett örömet.

Az oláhok a főrendekhez.

— Érk. d. u. 3 órakor. —

Az aradi oláh népgyűlésen részt vett oláhok táviratilag kérték fel a főrendeket a polgári házassági törvényjavaslat megbuktatására. Metianu püspöknek faklyás-zenét rendeznek.

A valutajavaslatok az osztrák Reischrathban.

— Érk. d. e. 11 órakor. —

A lengyel klub egyik vezére, elismert szakember és az aranyérték híve, kijelentette, hogy a Reischrath korábban hozott határozatai alapján a 200 milliónyi államjegy bevonását illető valutajavaslat részére a többség biztosítva van; de biztos a többség azért is, mert Windischgrätz herceg miniszterelnök és Plener pénzügyminiszter a koalíciós minisztérium megalakulása után Wekerle miniszterelnökkel szemben kötelezettséget vállalt a valutarendezés befejezésére nézve.

Törvénytörvényes csarnok.

* **A memorandum** pör tárgyalása megkezdődött a kolozsvári esküdtsek előtt. A vádlottakat utközben óriási néptömegek „setreszka“ kiáltásokkal üdvözölték. Kolozsvárt nincs nagyobb szabású népmozgalom, a külföldi hírlapírók sem érkeztek meg. A védők semmi ségi panaszt jelentettek be az ellen, hogy az ügyvéd-védők csak magyarul beszélhetnek. Először báró Szentkeresztly Zsigmond, a vádat Vita kir. főügyész képviseli.

„Az csak szóbeszéd!“

— Mérgezés szöngözzel.

Debrecen, május 8.

Ugy a tudatlanságnak, mint a könnyelműségnek esett megint áldozatul egy munkás, a másikat a sir széléről hozták vissza az orvos kezei. Az eset részletei a következők:

Szabó Lajos és Hajós Sándor, az előbbi kőműves legény, az utóbbi pedig tanonc, már négy hete dolgoztak a főtér 2139. számú b. Josinczy-féle háznál, hol az udvar hátsó bal oldalán levő épületet javították. Tegnap végezték be egy szobának a malterolását. Este lefeküdtek ugyanazon szobában; hogy ott töltik az éjet, először azonban úgy intézkedtek, hogy a szoba száradjon, a z e

célra használt szárító-kályhát szinigrakták faszénnel. — A szoba nyitva levő ablakait ugyanekkor bezárták s reggelre Szabó Lajost megfojtotta a kifejlődött széngőz, Hajós Sándort pedig csak nagy nehezen lehetett életre hozni.

A szerencsétlenségét az udvarban lakó Kiss Imre szücs mester vette észre. Nevezett ugyanis ma reggel ¼4 órakor kimenvén az udvarra, feltűnőnek találta, hogy a javítás alatt álló szobának ablakai és ajtaja, melyek pedig nyitva szoktak lenni most be vannak zárva. Benézett a szobába s ott látta a két munkást a szoba padlóján feküdni. Közvetlen a kályha mellett volt arccal lefelé fordulva Szabó Lajos, távolabb pedig Hajós Sándor feküdt. A szerencsétleneket azonnal friss levegőre vették, a hol Kissnek a felesége ecettel dörzsölgette őket.

Nemsokára megérkezett dr. Balkányi Ede kerületi orvos, Pósalaky polgárbiztossal és 15. sz. v. rendőrrel. Az orvosnak sikerült Hajóst föléleszteni, Szabónál azonban már csak a beállott halált konstatahatta. Mindkettőt a kórházba szállították.

Hajós, ki a kórházban teljesen eszméletére tért, úgy adja elő az esetet, hogy ő figyelmeztette társát arra hogy ne háljanak itt, mivel hallotta, hogy a széngőz megfojtja az embert. Szabó azonban megnyugtatta, az mondva neki, hogy „az csak olyan szóbeszéd!” — Először megitták a vásárolt egy ötödliiter pálinkát, azután 12 óra előtt néhány perccel lefeküdték. Szabó közvetlenül a szárító kályha mellé dőlt le, Hajós pedig jó távol a kályha másik oldalától. Itt találták őket ma reggel 4 órakor.

Nagyon valószínű, hogy több pálinkát is ittak, mint amennyit Hajós bevallott s elkábulva a szeszől is, elnyomta őket az álom, amelyből Szabó nem is ébredt fel.

A meghalt Szabó Lajos 26 éves volt, Hajós Sándor pedig 31 éves. Mindketten a Csapó-kertben laktak, családjuk egyiknek sincsen.

Hajós Sándor e sorok írásakor is teljesen eszméletlenül van. Mikor elmondták neki társá halálát, — nem akarta elhinni. Ő különben pár nap múlva elhagyhatja a kórházat Szabót a kórház hullaterméből fogják eltemetni.

Az én kiadásom.

A háboru viseléséhez három kellék kívántatik: pénz, pénz és pénz.

A könyv-kiadásához is ez szükséges: előfizető, még egyszer és igen sokszor előfizető s még legutoljára is előfizető.

De hol kapni ilyet? Az egyik barátom, aki látja a gyűjtőivet, bizalmatlanul kérdi:

— Hát nem szoktál mulatni?

— Miért kérded?

— Félek, hogy eliszod az előfizetést. Köszönöm szépen.

A másik csipősen megjegyzi:

— Hallod-e, a te vig elbeszéléseid már előzőleg is megrikattak.

— Hogy-hogy.

— Egy ismerősöm megfogott a könyvedre. Most is siratom a koronámat.

Máskor szelid lelkü urie emberek felcsapnak szigorú kritikussokká.

— Jó, jó dolgaid vannak. Jó ugyanis azokat el nem olvasni.

— Tudod jó volna, ha az elejét elhagynád az elbeszéléseidnek.

Egy jószívű öreg ur siet figyelmeztetni:

— Osz! Őcsém, a derekát húzd össze.

Egy jámbor kereskedő-segéd a karcolatok végét hibáztatja.

A kiknek valaha egy versét meg, vagy lebiráltam, dühösen mondogatják:

— Na megállj, bosszút állunk rajtad. — Minket te biráltál meg, most megbirálunk mi téged.

A szabóm, kinél van egy kis restanciám, szelid mosolylyal megjegyzi:

— Hm! Hallom könyvet ad ki. Ugy-e van sok jövedelme? Hehe, jó lenne nekem is egy kis pénzecske.

Ismeretlen kezek fenyegető leveleket irnak, ne küldjek szét mindenkinek gyűjtő-iveket.

Tisztességes uri emberek félve néznek az úttátra, melyekkel néha az irodából megyek a törvényszékhez. Ismerőseim, kik máskor nyakamba rohantak, most 6 méter távolságban osonnak el. Most is fülemben cseng egyiknek fogva-cogás kíséretében kiejtett megjegyzése:

— Brrr! Előfizetési ival jár, még engem is megkap!

A világon még csak most tudom meg a nyomort.

Vastag aranyláncal járó derék urak könnyekig hatnak meg annak a sok bajnak elbeszélésével, mely tiz gyermekük s ötven unokájuk mindegyikét érte.

S mikor kiontott könnyeink árja majd elsodor mindkettőnk, s kisirtuk magunkat egy esztendőre, megjegyzi:

— Nos kérem, ugy-e nem haragszik, hogy nem vehetem meg, de egy tiszteletpéldányt ha kaphatnék, tudja a leányom, az a piros orru, lázasan érdeklődik...

Rohanva elpárologtam. Az ócska pakkoló papírok a boltokban megszólalni látszanak s úgy könyörögnek:

— Ember, ne nyomd le az árakat könyveddel. Van elég sajtakaró.

Egy handlé felhívta figyelmem, hogy különként 10 krral vásárolja a jó papírt. Csak az a fő ne legyen felvágva...

Hogy pár napjammár egybegyűlt tiz előfizető, mintegy 17, valaki keményen megrázta kezem s mondja:

— Gratulálak, barátom. Magyarország minden 1.000.000 lakójából egy az előfizető. Éljen a népszerűség!

Kis diákok jönnek hozzám számadásokkal, gyűjtőivel s könyörögve előadják:

— Olvastuk hogy bácsiból lehet tehetséges ember. Tegyen hát valamit az érdeünkben!

Az asztalomon vagy 50 gyűjtőiv hever Ha adok, előfizetek, szídnak, mért fizetem elő csak egy példányra, ha nem fizetek elő, az ég valamennyi esőcseppjét az én nyakamba óhajják zudítani.

— Könyvü neki! Ő követeli, hogy mi fizessünk elő az ő művére, s ő nem fizet a miénkbe.

Éjszakánként álmos botokról álmodom, melyek mind engem porolnak:

— Agyoncsapunk, ha kiadod, s feltűnnek cátoi szigorúságu bírálók a — vétóval.

A rokonság eddig 150 levéllel tisztelt meg.

Az elején természetesen mindenki siet engem értesíteni, hogy jó egészségnek örvend s hogy én is olyan legyek, milyen jó volna, ha a 150 egészség 150 előfizetővé változnék s a vége mindegyiknek avval a szerény óhajjal záródik:

— Hogy pedig küldesz nekünk ajándékba egy remek kötésű példányt, abban percig sem kételkedünk. Örök háánkat fogadhatod érte!

Istenem, mit csináljak én anyyi hálával.

Ha a leves sós, az étel kozmás, a tészta odastült, s én bírálgatni merem az ebédnél, oda szól melíciózusan valamelyik jelenlevő ismerős:

— A szerző műveire ütött.

Ha nem beszélek pl. egy kis diákkal, hallom:

— Büszke, hogy kiad egy könyvet.

Ha beszélek, kész rá egy kádencia:

— Hizeleg, hogy megfogja előfizetőnek.

A fűzfák barátságosabban integetnek felém, a rosz könyveket pusztító molyok dicséradákat látszanak zümmögni, jóakaróim egyre peszélnek a porról és hamuról, a mivé a könyv lapjai válnak s öreg nénikék busan integetik:

— Memento mori. Emlékezzél arra, hogy előfizető nem fog jönni.

A bevétel óriási. Ha van egy tényleges előfizető, a ki fizetett, van 999 is, a ki fog fizetni.

Egy elegánsan viccelő ur kevésbé elegáns módon értesít arról, hogy mozognak a hegyek s lesz egér. Mozognak a hegyek s lesz kudarc.

A multkor meg valami lelkészt küldtek a nyakamba.

Hogy vigasztaljon, hogy megtanítson a mennyei enyhülés tanaira s hogy ne essem a kétségbeesés feneketlen örvényébe, ha nem lesz — könyv.

Vigasztalódjál, nemes atyánk. S ne mondatok a templomban — a la polgári házasság ellen mondot imák módjára — értem hosszú litániákat.

Én megnyugodtam. S a nagy hadvezér módjára mondogatom:

— Még egy ilyen győzelem s veszve vagyok — helyett:

— Még vagy 300 előfizető, s mentve vagyok.

A mi félig se tréfa.

Krónika Író.

Meghaltak.

— 1894. április hó 29-től május hó 5 ig. —

Csapó-Péterfia-utcai kerületben: Özv. Benke Lajosné 58 év. ref. agybántás, Borsos István fia István 6 hón. ref. bélhurut, Bánai Lajos leánya Erzsébet 3 év. és 10 hón. ref. agylob, Tóth Ferenc 1 év. 6 hón. ref. bélhurut, Kállai Erzsébet 5 hón. ref. görcsök. Kálmán Lőrinc 56 éves ref. tadolégdod. Szepesi Mária 9 het. róm. kath. bélhurut, Nagy Juli 4 hón. ref. bélhurut, Pinczés István 44 év. ref. tüdőlob, Hornyák Mária 13 év. ref. agygerinclob, Haranghy Bálint 48 év. ref. szívűhűdés, Kleim József 2 hón. ág. evang. görcsök Szalay Ferenc 3 év. ref. roncsló toroklob.

Kossuth-Varga utcai kerületben: Kaminor Julia 1 év. ref. tüdőlob, Kozma Margit 2 hón. róm. kath. görcsök, Vargán György 5 év. róm. kath. roncsló toroklob, Özv. Kovács Jánosné 65 év. ref. szervi szívűbaj, Rác Julianna 2 év. ref. roncsló toroklob, Özv. Tóth Andrásné 8 év. ref. tüdőgömkör, Tarján Erzsébet fia halva született ref. Król Mária törvénytelen fia Lajos 6 hón. görög kath. veleszületett gyengeség, Vass János leánya halva született ref, Özv. Szilágyi Györgyné 84 éves ref. gutaütés, Szilágyi Katalin 2 év. ref. görcsök.

Piac-Hatvan utcai kerületben: Szabó Ferenc leánya Sára 2 hetes ref. bélhurut, Király Mihály leánya halva született Bánfi Ilona, 10 hón. róm. kath. bélhurut, Brück József leánya 16 év. izr. tüdővész, Mészáros István leánya Mária 3 hetes ref. görcsök, Szabó Antal fia Béla 3 hón. ref. bélhurut, Farkas Fáni 5 hón. izr. bélhurut, Csersznyés Ferenc leánya Julianna 6 hón. ref. bélhurut.

Apró-cseprő.

* **Képtárgyak.** D' Angers Dávid szobrász Rómában egy ismerős festővel a jövendőről, terveikről és készülő műveikről beszélt. A festő jobb kezét mutogatva így szólt.

— Ebben még sok kép rejlik.

A szobrász ezt felelte:

— Rafael, ilyent mondva, szívére tette volna a kezét!

* **Tanács a miniszterelnöknek.** Audiffret-Pasquier herceg, ki Casimir-Périer miniszterelnök nagybátyja, midőn az új miniszterelnök közölte vele meghívását, így szólt:

— Ne csinálj hosszú programokat, ne tarts hosszú beszédeket és gondold mindig arra, hogyan kell majd megbuknod; mert nem szabad megbukni másért, — csak nagy kérdés miatt!

— Persze Franciaországban nehéz ennek az elméletnek a gyakorlatban is érvényt szerezni.

Magyarország.

Te sem termettél ám szakácsnak,

Magyarország, édes hazám!

A sült egy részét nyersen hagynád.

S elégetted más oldalát!

Mig egyfelől boldog lakóid

Megfálnak a bőség miatt:

Hát másfelől már éhhaltak!

Megy kárba sok szegény fiad!

Petőfi Sándor.

Mig az ember fiatal, szervei akarata szerint működnek, mindig készen arra, hogy az agyvelő által nyert parancsot teljesítsék, némileg agy, hogy minden ellenzés nélkül, egyidejűleg szolgálnak az őket mozgásra indító óhajnak. Mikor azonban a korban előhalad, a szervek, mint valami hosszas szolgálatban megromlott cseléd — hogy úgy mondjuk — megjegyzéseket kockáztatnak s nem minden fáradság nélkül, csak némi erőltetés után és küzdelemmel hajthatjuk végre akaratunkat.

I d. D u m a s S.

A házastros embernek mindig van valami keserű a szájában, a mit ki kell köpnie. Ha cukrot adsz be neki, ez is elveszti az ízét, mert az ő keserősége olyan, mint a chinin: alapos és el nem muló.

M o n t e g a z z a.

* A drámaírás titka. Labiche hírneves francia vígjáték-íróról kérdezték, hogyan kell jó darabokat írni? Ezt felelte: — Mindenek előtt értesse meg a közönséggel, hogy mit akar — Aztán az egyes jeleneteket sok tehetséggel bonyolítsa és lehetőleg eredeti módon oldja fel a csomót; a siker bizonyos.

Közgazdaság.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. május 8-án.)

Államadósság:			
Magyar aranyjárdék 4%	—	119.2	119.50
„ vasúti beruházási kötvény 4 1/2%	—	127.—	128.—
„ koronajárdék 4%	—	95.—	95.50
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	100.—	101.—
Oszták aranyjárdék 4%	—	120.—	120.50
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	98.50	99.—
Tisza-szegedi 4 1/2%-os nyerevény-sorsjegy	—	143.50	144.50
Részvények:			
Magyar hitelbank részvény	—	341.—	341.50
Oszták hitelbank részvény	—	355.60	355.80
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	112.—	113.—
Sorsjegyek:			
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	129.—	130.—
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	—	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	13.—	13.50
Oszták „ „ „	—	18.50	19.—
Olasz „ „ „	—	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy	—	10.25	10.75
Jó-szív „ „ „	—	3.25	3.55
Pénzesemek:			
Cs. és kir. arany	—	5.84	5.87
20 márkás arany	—	12.23	12.22
20 frankos arany	—	9.91	9.95
Sovereigns	—	12.47	12.58

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balogh gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, május 7.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Készüzletben ma mérsékelt kínálat mellett gyenge volt a vételkedv, miert is az irányzat lanyha maradt, és a forgalmazott 10,000 mm. csak néhány krral olcsóbb áron volt elhelyezhető.

Eladások:

Tiszavidéki 300—80³ mm. 7.52 1/2 frt. 200—80 mm. 7.55 frt. 100—79³ mm. 7.45 frt. 100—79² mm. 7.50 frt. 300—79 mm. 7.50 frt. 200—79 mm. 7.45 frt. 100—79 mm. 7.42 1/2 frt. 100—78³ mm. 7.42 1/2 frt.

3 havi időre.

Rozs 5.55—5.62 1/2 frt.
Tengeri 4.97 1/2 frt.
Zab 6.75—7.35 frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek nem változtak.

Határidő üzlet. A külföldről lanyha irányzatot jelentettek, sőt Amerikában az árfolyamok csökkenést is szenvedtek. — E-nélfogva a mi piacunk lanyha volt, annál is inkább, mert a hideg sze esős időt ma szép derült, enyhe

időjárás váltotta fel. — Különösen lanyha voltak kenyércikkek, amíg takarmánycikkek jól tartották árfolyamaikat.

Zárlat 1 óra:

	frt
B u z a márc. ápril-ra 1894.	7.08—7.09
szept.—okt. 1894.	7.36—7.37
R o z s tavaszra 1894.	—, —, —
szept.—okt. 1894.	5.96—5.98
Tengeri máj.—júna 1894.	4.93—4.94
juli-augra 1894.	5.13—5.14
Z a b márc.—áprila 1894.	—, —, —
őszre 1894.	5.92—5.94
Repeze aug.—szept. 1894.	11.05—11.07 1/2

Zárlat 4 óra:

	frt
B u z a márc.-ápril-ra 1894.	7.06—7.07
szept.—okt. 1894.	7.33—7.34
R o z s tavaszra 1894.	—, —, —
szept.—okt. 1894.	5.94—5.76
Tengeri máj.—júna 1894.	4.89—4.91
juli-augra 1894.	5.10—5.11
Z a b márc.-áprila 1894.	—, —, —
őszre 1894.	5.90—5.92
Repeze aug.-szeptre	11.05

Hivatalos felmondások: 6000 mm. tengeri
Időjárás: szeles, de derült.

Szerkesztői posta.

Hj. K. A. (Budapest.) Elintézték.

Elma. K. Kopácsy Juliska bécsi diadalain nem csodálkozunk. Az ő temperamentuma és szépsége mindenestre kellemesen lepheti meg a bécsieket, kiknek Gallmeyer és Geistinger óta kevés pur sang operette énekesnőjük voltak. Hogy a népszínháznál nem aratott oly fényes diadalokat, mint Bécsben, ennek is egyszerű az oka. Magyarország, most egyszerre sok nagy tehetségű, bájos, elragadó temperamentumos, művésznővel rendelkezik. Ott van a népszínháznál Blaha Lujza, Hegyi Aranka, Küry Klára és Komáromi Mairiska, a kikhez megközelítő tehetség sincs a bécsi operette- és vaudiville-színpadokon, de a kik viszont felette állanak Pálmai Ilkának és K. Kopácsy Juliskának is. Ezért arat e kettő nagyobb diadalokat Bécsben, mint Budapestben.

Erika. Mindenesetre fenntartjuk az eddigi szellemi érintkezést. A mi az „Emlékverset” illeti: az illető elvből nem ír emlékv. verset, nem áll fényképező gép elé, nem hord sárga cipőt, tüt nem szar oldalt a nyakravalójába, verset a mennyire emberileg lehetősége sem költ, egy szóval — úgy járt 40 éves korának bekövetkeztével, mint a — sváb. A pünköshti közleményt vetjük s közöljük!

Eltha. Ajándékozson barátnőjének — türkisz. Mert így diktálja azt a drágakövek nyelvtana. Az ékszereket már a régi időkben is használták jelképes beszédre. A zafir igazságot, nemeslelkűséget, továbbá szépséget jelentett. A smaragd a könyörületeség szimboluma volt, kifejezte a reményt és az örömet is. A gyémánt haragvók közt kibékülést, szerelmek között hűséget, állhatatosságot jelentett. A zafir szelidséget jelképezett, a rubin igen hathatós szer a buskomorság ellen, a karbunkulus pedig megóvott a rossz álmodtól.

Az ametiszt állítólag szellemessé tesz, a türkisz pedig nefelejcsot képviseli a drágaköveknél. A drágaköveknek éppen úgy meg van a saját szeszójuk, mint a spárgának, vagy a ráknak. Egy gyakorlott „drágakőajándékozó” a következő kalendáriumot állította össze a drágakő ajándékozásáról:

- Januárban az ember ajándékoz: gránátot.
- Februárban: ametisztet.
- Márciusban: jaspist.
- Áprilisban: zafirt.
- Májusban: smaragdot.
- Júniusban: agátot.
- Júliusban: rubint.
- Augusztusban: karniolt.
- Szeptemberben: krizolitot.
- Októberben: opált.
- Novemberben: topázit.
- Decemberben: türkizt.

Gyémántot és briliántot az év minden hónapjában ajándékozhat az ember. Különben haragot semmiestre sem kelt vele, ha ezt a sorrendet meg is változtatná, csak semmiestre se legyen az ajándékozandó ékszer drága kőve hamis és nagyon — olcsó!

Vértési Gyula. (Budapest.) Csak hogy nagy baj van ám! Az a dolg elhányódott. Ha a számot tudnók, lemásolhatnók.

Carmagnole. Ha az a „szegény tanuló ifju” nagyon fiatal, ugy kősbőbb valószínűleg írni fog közzölhetőt is. Egyszer déiben azonban látogasson be hozzánk!

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonal” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Deszö.

A peronospóra

elleni védekezés ideje bekövetkeztével ajánlom a t. közönség b. figyelmébe Nságos Szabó Lajos ur vinczellér képezdei igazgató több éven tett megfigyelése folytán azon nyilatkozatát, hogy az azurin a peronospóra eleni védekezésnél, alig ér valamit, míg a **KÉKKŐ** (Rézgálicz) **határozottan a legjobb.**

Használati utasítás az első permetezéshez:

100 L. vízhez:

- 1 kiló kékkő,
- 1 kiló méz vagy 1 kiló szóda.

Kékkő, Szóda, Raffia nálam a legolcsóbb árban kapható.

Tisztelettel

Leidenfrost Ármin

Debreczen.

A legjobb cognac

Gróf Keglevich Róbert

promontori cognacgyár gyártmánya.

Kapható minden jobbhirű fűszer-, csemege-, gyógyáru üzletben, czukrárdákban és kávéházakban.

Főraktár Debreczen és vidéke részére:

KLEIN BERNÁT urnál

fűszernagykereskedő, Debreczen.

Nagy-Csapó-utca,

az „iparegyesületi takerék” és hitelintézet” palotájában.

A „kis BIKA”

söresarnokának
NYÁRI HELYSÉGE.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vendégeinek becses tudomására juttatni, hogy a „kis Bika” söresarnokot

nyári helyiséggel, üveg terasszal bővítettük ki.

A kényelmes nyári helyiségben t. vendégeink részére naponként pontos kiszolgálás mellett

válogatott és gazdag reggeli étlap,

zóna reggeli,

zóna árak mellett áll rendelkezésre. Naponként csapoltatik Kőbánya leg-híresebb

KORONA-SÖRE

és az új

Szent-István sör.

A n. é. közönség szíves pártfogását és látogatását kéri

tisztelettel

Özv. Fehér Hermanné és Fia.

EGY

ferti divat és szabó üzlet
kedvező feltételek mellett

ELADÓ.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Bársonnyal bevont koporsók 25 frttól feljebb.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint

„Kegyelet” temetkezési intézetemet

Várad-utca iparbank palotából

1894. év május hó 1-jével

TISZA-PALOTA, KENYÉR-PIACZ.

a Fodor József volt helyiségbe tettem át.

Egyidejűleg nem mulaszthatom el a n. é. közönségnek és jóakaróimnak figyelmét ujonnan és folyton a legszebb díszletekkel gazdagon felszerelt intézetemre felhívni, kérve megtisztelő bizalmát biztosítom a legjutányosabb és legpontosabb figyelmes kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

KERNÁTS GYULA

„Kegyelet” tem. int. tulajdonos
és a debr. szab. kir. város közkórházának szállítója

Érezkoporsók gyári áron árjegyzék szerint.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr.
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására
Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál, Debreczenben.

GÜNSZT ERNŐ

cement és aszfalt iparvállalat

Csapó-utca 360. sz.

Vállalkozik:

cement és mozaik lapokkal való kövezések, granitto terazzó, mozaik, betonirozások és aszfalt járdák készítésére. Nedves falak gyökeres szárazzá tételére.

Készít:

Puhafa hajópadló és parket padolatot.

Raktáron tart:

ASZFALT ELSZIGETELŐ LEMEZ ÉS KÁTRÁNYOS FEDÉLPAPIRT,

Portland és román cementet.